Obsah

Předmluva		7
0	**Úvod**	**11**
1	**Terminologický vhled**	**13**
1.1	**Mateřský jazyk vs. první jazyk**	13
	Formální aspekty pojmenování „mateřský jazyk"	14
	Obsahové aspekty pojmenování „mateřský jazyk"	15
	První jazyk	16
1.2	**Cizí jazyk vs. druhý jazyk**	17
1.3	**Mateřský jazyk - cizí jazyk - druhý jazyk**	19
	Ovládnutí mateřského a cizího jazyka	19
	Osvojování si jazyka vs. učení se jazyku	21
	Chyba jako součást procesu učení se jazyku / osvojování si jazyka	24
	Transfer a interference	28
2	**Rodilý mluvčí: modelování pojmu**	**30**
2.1	**Noam Chomsky: rodilý mluvčí jako ideální nositel jazyka**	30
	Univerzální gramatika a Language Acquisition Device	30
	Kompetence a performance	32
	Thomas Paikeday: diskuse nad Chomského pojetím rodilého mluvčího	33
2.2	**Alan Davies: nový pohled na rodilého mluvčího**	36
	Koncepce tří gramatik	36
	Kompetence rodilého mluvčího	38

2.3 Jan Hulstijn: základní (jádrová) jazyková kompetence 40
Kompetence - znalosti - dovednosti 41
Jazyková zdatnost 43
2.4 Kdo je rodilý mluvčí? Shrnutí 45

3 Rodilý mluvčí jako etalon komunikačních dovedností? 47
3.1 Nároky kladené na nerodilého mluvčího 47
3.2 Nároky kladené na rodilého mluvčího 51
3.3 Komunikační zdatnost rodilého mluvčího optikou testů pro nerodilé mluvčí 53
Design výzkumu 53
Testování na úroveň C1 54
Závěry výzkumného šetření 59
Testování na úroveň B1 62
3.4 Chyby rodilých a nerodilých mluvčích v psané produkci 63
Design výzkumu 63
Kvantitativní analýza chybovosti 64
Kvalitativní analýza chyb 65

4 Rodilý mluvčí jako partner v komunikaci 70
4.1 Rodilý a nerodilý mluvčí jako partneři v každodenní komunikaci 71
Model každodenní komunikace 72
Úspěšnost nerodilých mluvčích v komunikaci s rodilým mluvčím 75
Experimentální ověření komunikačního chování rodilého mluvčího 78
4.2 Chyby v produkci nerodilého mluvčího pohledem rodilého mluvčího 81
Design výzkumu 81
Závažnost jazykových nedostatků 82
Národnostní stereotypy při hodnocení jazykové produkce nerodilých mluvčích 85

5 Vliv mateřského jazyka na učení se cizímu jazyku 87
5.1 Učení se češtině mluvčími slovanských a neslovanských jazyků 87
Design výzkumu 87
Tempo učení se češtině 88
Chybovost samostatné jazykové produkce v češtině 90

5.2 **Polština jako mateřský jazyk a učení se češtině** 91
Design výzkumu 91
Výukové materiály 92
Obtížnost češtiny pohledem polsky mluvících studentů 93
5.3 **Ukrajinština jako mateřský jazyk** 94
Výukové materiály 94
Obtížnost češtiny pohledem ukrajinsky mluvících studentů 95

6 Závěrem 97

7 Komentované přílohy 103

Abstract 130

Použité zdroje 137

Věcný rejstřík 143